

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collatie van P. Cornelius Hazart Priester Der Societeyt Jesv

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1662

§. I. Het Eerste Deel. Handelende van het mirakel der vijf brooden.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71405)

merg dese mannen hebben haere verklaringen onderwoopen aen het bonnisse der Kercke, Partije, en heeft hare opinie nergens toe versiert/ als om de waerheyt vande wesentijcke tegenwoordicheyt des lichaems / ende bloedts Christi in t' H. Sacrament (de welke in dit voornoemde Capittel / wozt dubbelyck vast ghestelt) om berre te stooten. Wel aen dan / om niet onredelyck / ende onbetaemlyck voozt te gaen : laetende haeren / ende de opinie van Partije, ende van die particulere segg Leeraers / Biel, Cusanus &c. Wy sullen ons houden aen het gemeen ghehoelen van 15. eentwen / ende upt dit Capittel Ioannis bewyssen / dat Christus spreekt van sijn eyghen ende wesentijck lichaem te gheben om t' eten / ende niet van een teeken, ofte figure sijns lichaems.

Dit heel Capittel dan / sal ick deelen in vijf deelen : Het eerste van t' mirakel der vijf brooden : Het tweede van het gheloobe. Het derde, van het gheben des lichaems / ende des bloedts. Het vierde vande murmuratie / ende bleesschelyck verstant der Joden. Ende vande argumenten / ofte antwoorden die Christus daer teghen stelt.

§. I.

HET EERSTE DEEL.

Handelende van het mirakel der vijf brooden.

Nemant kan loochenen / of de Joden sijn van alle tijden / seer hart / ende stijf-halsich ghetweest in t' gheloooven : gheen ander preube
en

en is hier toe van noode/ als dit selve Capittel/ daer sy gheen sing en wilden aen nemen/ t'gene de heere Christus haer leerde. Hy dan dit wel wetende/ bykans dooz dagelijcx sich ondervindinge/ soo hy van dit groot Sacrament wilde gaen handelen/ heeft oock de krachtichste middelen willen te weghe brengen/ om hare hartnechticheyt te boozkomen/ ende haere herten te bereyden/ en te beweghen / om lichtelijck aen te nemen/ t'gene hy haer wilde leeren: wat sijn dit booz middelen geweest: Het eerste, het mirakel der brooden: Het tweede, een bermaen tot een oprecht geloobe: Het eerste diende booz de oogen/ ende uytwendige sinnen: Het tweede, booz het berstant/ ende den inwendighen mensch: Alle beyde / om den heelen mensch t'ober ruyghen/ dat Christus wel kost' ende wilde doen / t'ghene hy haer van het eten sijns lichaems/ ende drincken sijns bloedts soude leeren. Merckt dan ten eersten, dat Christus de vijf broode/ dooz de kracht van sijnen seggen/ en woorden / soo bermenighbuldicht heeft/ datter vijf dupsent mannen/ sonder vrouwen/ en kinders/ sijn van ghespijst geweest.

Ten tweeden, dat hy in dit mirakel de selve ceremonien heeft ghebruyckt/ die hy naederhant gebruyckt heeft in t' Nachtmael/ instellende het H. Sacrament/ want soo de andere Euangelisten verhalen. Hy heeft de brooden genomen: 2. Hy heeft gedanckt. 3. Hy heeft se geseget. 4. Hy heeft se gebroken. 5. Hy heeft se gegeven aen sijne discipelen. Stelt nu dese omstandigheden neffens die vande instellinge des H. Sacraments, ende sult bebinden dat sy de selve sijn.

Dooz het eerste, dat is/ dooz de vermenichvuldige der brooden. heeft hy haer willen leeren/ dat gelijck hy dooz sijnen seggen / en woorden/ van vijf brooden/ soo menighe dupsent kost maekt/ alsoo oock dooz den selven seggen / en woorden/ van broodt/ sijn lichaem kost maeken.

Dooz